

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN MEITANI G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

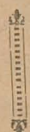
REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

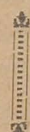
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare.

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Rolul Curței de Casație în interpretarea convențiilor, de d-l Sebastian Șerbescu, avocat.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curt de casație și justiție, Secțiunea II*: Ministerul public cu Gh. Pârlogea.

Curtea de apel din Bănești, secțiunea II: Gheorghe Pârlogea cu Ministerul public.

Tribunalul Ilfov, secțiunea de notariat: Bela Klein cu M. Poppitzeanu.

Bibliografie.

Rolul Curței de casație în interpretarea convențiilor

— URMARE *) —

39. Un principiu necontestat spune că recursul nu poate fi făcut decât de cei ce dovedesc un interes⁹⁵), adică o vătămare produsă lor de hotărârea atacată, prin violarea unui drept. Altfel, oricât de nesocotită ar fi fost legea, nimeni nu are dreptul a se plânge.

Iată două din numeroasele exemple de aplicarea acestui principiu: de câteori se află în cauză un incapabil, minor sau interzis, procurorul trebuie să pună concluziuni (pr. civ. art. 81). Dacă într'un proces se calcă această regulă, însă cu toată lipsa procurorului, incapabilul câștigă, poate cere cineva casarea pentru violarea art. 81? Nu, răspunde jurisprudența cu drept cuvânt, pentru că prezența ministerului public e cerută de lege numai în interesul

minorului⁹⁶). El nefiind păgubit prin hotărâre, n'are cine să se plângă.

Dar legea a fost călcată! Magistratii ce au judecat în disprețul ei ar trebui censurați! Unitatea de jurisprudență cere ca hotărârea să fie sfârșită! Dacă Curtea de Casație ar avea să îngrijească în prim loc de aceste lucruri, iar nu de dreptatea părților, recursul ar trebui admis, oricare dintre împincați l-ar face!

Acelaș lucru s'ar întâmplă și în următoarea ipoteză: Hotărârile trebuie trecute de către grefier într'un registru special, unde să fie iscălite din nou de judecători (pr. civ. art. 121). Dacă această transcriere nu s'a făcut, e casabilă hotărârea? Nu⁹⁷), căci deși legea a fost violată, nu s'a călcat nici un drept al părților, și nu li s'a adus nicio pagubă.

96) Cas. R. 17 Martie 1890, Bul. p. 283; 8 Martie 1906.

97) Cas. R. 13 Nov. 1884.

98) Motive identice cu cele combătute mai sus, și în special ideea că menirea Casației este să asigure unitatea de jurisprudență în ce privește legea națională, servesc la înlăturarea controlului Casației asupra interpretării unei legi streine, aplicabilă de instanțele naționale în baza teoriei statutelor. Jurisprudența e generală în toate statele: Cas. fr. 21 Nov. 1893; D. 94. 1. 269; 13 Iun. 1893, D. 94. 1. 169; 15 Iun. 1899 S. 01. 1. 303; 9 Apr. 1910. D. 911. 1. 96. Tr. Imp. Germ. 29 Mai 1908, S. 09. IV. 23. Cas. R. 16 Nov. 1910 Bul. p. 1521.— Cp. Huc. VII, no. 88. *Contra*: jurispr. bavareză, rusă și italiană (Cas. Napoli *Journ. de dr. intern. privé*, 1899, p. 414). Cei mai mulți dintre autorii moderni se pronunță însă în favoarea controlului: Weiss. III, p. 177; Fivre I, p. 281; Pillet, p. 86; Binet, notă în D. 1906. 1. 306. Argumentul lor principal este: a aplică rău o lege înseamnă a nu o aplică, deci a contraveni la art. 2 c. civ. (cp. raționamentul prezentat mai sus la no. 29).

*) Vezi *Dreptul* No. 67, 68 și 70 dela 6, 9 și 16 Noembrie 1914.

95) Garsonnet et Cézard-Bru, *Précis de pr. civ.* no. 909.

40. Este însă ceva, spun autorii, care dovedește preocuparea celor ce au organizat Casația, de a-i da un principal rol de supraveghetor erarhic : e casarea în interesul legii. Procurorul-general poate să atace cu recurs o hotărâre ce violează legea (l. C. Cas, art. 12), dacă părțile n'au făcut ele recurs în termenul legal. Hotărârea casată după cererea ministerului public își păstrează de altfel toată puterea ei, putând servi ca titlu executoriu definitiv; singurul efect deosebit este censurarea judecătorilor cari au dat-o.

Dar aceasta tocmai dovedește că legea pune pe primul plan interesul părților, de vreme ce numai când ele pierd dreptul de recurs, poate interveni ministerul public. Chiar de aci se vede că misiunea disciplinară a Casației e cu totul secundară; altfel rolul principal ar trebui să aparțină procurorului. Apoi, hotărârea casată în interesul legii, continuă să producă între părți efectele unei hotărâri valabile (l. C. Cas. art. 12). Deși s'a recunoscut că legea a fost violată, nici una din urmările acestei violări nu e împedicată; prin executarea hotărârei, nesocotirea legii primește consacrară definitivă. Se mai poate atunci tăgădui că «interesul superior al legii» e subordonat interesului părților?

Fără multă pagubă, casarea în interesul legii ar putea să și lipsească din legislație, ca o formă lipsită de conținut.

41. Scopul principal al casării nu e deci censurarea judecătorilor inferiori. Și nu e nici păstrarea unității de jurisprudență, de oarece pe lângă faptul că simpla contravenire la o jurisprudență constantă nu poate fi motiv de casare, dacă nu se arată un alt interes, dar Casația însăși nu e obligată să-și menție neschimbată jurisprudența : aceasta poate varia dela o secție la alta, și dela un proces la cel următor. Organizarea ei nu e făcută pentru a obține unitatea de jurisprudență, nici în spațiu, nici în timp.

42. Fiind prin urmare dovedit, că în interesul părților funcționează mai ales Casația, nimic nu se opune ca legei făcute de părți să i se aplice aceleași garanții ca legei făcute de organele Statului, în special când există un text categoric în acest sens (c. civ. art. 969).

Cu chipul acesta, Casația nu numai că nu se ame-

stecă într'o chestie de fapt, că nu se transformă într'un al treilea grad de jurisdicție, că nu contravine dela menirea ei fundamentală, dar îndeplinește tocmai scopul pentru care a fost creată, împedind abuzurile instanțelor inferioare, acolo unde legiuitorul a voit să le stăvilească cu energie.

§ 8. — Critica distincției bazate pe claritatea clauzelor din contract.

43. S'a văzut mai sus (§ 3) că practica a impus Curței de Casație restrângerea suveranității absolute ce, în baza unor speculațiuni doctrinale greșite, acordă la început judecătorilor de fond. Dar schimbarea, intervenită din dorința de a înfrâna acelea dintre abuzurile instanțelor inferioare, cari loveau prea mult simțul de echitate, nu și-a căutat bazele într'o revizuire serioasă a principiilor admise până atunci, ci s'a oprit la crearea unei distincții artificiale, nejustificate, neștiințifice : un compromis vag între cerințele imperioase ale practicei și afirmările unei doctrine superficiale.

Această distincție, care desparte clauzele unui contract în clare și obscure sau ambigue, schițată de Merlin⁹⁹), n'a fost prezentată în chip circumstanțiat decât de Carré¹⁰⁰), iar în urmă de Demolombe și Crépon. Casația, adoptând-o, casă regulat, pe baza art. 969, hotărârile ce violau clauzele clare, și respingea în primele timpuri, toate recursurile dacă clauzele îi păreau obscure, *oricât de greșită ar fi fost în realitate interpretarea contractului*.

Afară de autorii indicați, restul doctrinei a combătut cu strășnicie jurisprudența cea nouă. Și e incontestabil că sistemul care neagă în total aplicabilitatea art. 969 c. civ., de și pleacă dela o premisă pe care m'am încercat s'o dovedesc greșită, rămâne totuși consecvent când recunoaște absoluta suveranitate a instanțelor de fond. Cestălalt însă, aplicându-l la clauzele clare și înlăturându-l dela cele obscure, dovedește un dispreț suveran pentru lege și pentru logică.

44. Căci legea în art. 969, nu prevede nicio distincție; cere numai o «convenție legal făcută». Nic nu s'a putut gândi un legiuitor serios să lase efectu

99) *Questions, v^o papier-monnaie* § II, p. 97.

100) *Lois de la compétence*, VIII, p. 150 urm.

convențiilor să depindă de abilitatea cu care a fost redactat actul doveditor.

Și atunci, sau art. 969 însemnează controlul Casației, și prin urmare se aplică la orice convenție, căci orice convenție, cât de obscură, e legea părților; sau nu are acest sens, deci nu e aplicabil în niciun caz, oricât de clare ar fi clauzele, căci constatarea lor tot o chestiune de fapt și de interes particular rămâne.

Se vede în sistemul jurisprudenței o perfectă analogie cu eroarea ce se comitea mai de mult relativ la interpretarea unei legi: se casă o hotărâre numai când vioia textul ei expres, litera ei; dacă redacțiunea articolului era obscură, Casația se abține. Dar distincția a avut acolo o soartă mai nefericită: recunoscută ca fără temeii, a fost înlăturată, și azi, precum se știe, reaua interpretare a voinței legiuitorului, dedusă din spiritul și motivele legii, poate servi ca mijloc de casare¹⁰¹⁾.

45. Dar distincția propusă, pe lângă faptul că nu găsește o justificare în lege, păcătuiește și din punctul de vedere științific, întrucât un criteriu al clarității nu există. Aceeae pare cuiva clâr, e foarte obscur pentru altul; aceeae e clar în aparență, se poate dovedi obscur la un examen mai îndelung; în fine, *nu există o limită hotărâtă între clar și obscur*¹⁰²⁾.

De aceea totul rămâne la arbitrarul Casației, care se lasă influențată de considerațiuni contingente¹⁰³⁾, pentru a decide când o clauză e clară și când are nevoie de interpretare. Cu modul acesta însă părțile sunt lipsite de adevărata lor garanție, care stă în regulile precise, generale și obiective formulate de știința juridică, al cărei scop este tocmai înlăturarea nedreptăților pricinuite de aprecierile sentimentale, ce se ascund sub numele de echitate. Controlul unei judecăți nu e posibil decât mărginindu-se cât mai mult partea datorită subiectivității magistratului, și

impunând o riguroasă motivare logică, în fapt și în drept, a tuturor hotărârilor.

46. — Câteva exemple luate dintre deciziile Casației vor arăta incoerența ce formează în chip forțat baza sistemului ei actual.

Astfel, Casația găsește obscură clauza următoare dintr'un testament: «casele și proprietățile mele vor fi conservate și transmise descendenților legatarului meu în perpetuu».¹⁰⁴⁾ Intr'alte cazuri dă hotărâri și mai curioase: un contract prevede că o moșie, proprietatea unei fundațiuni, se va arenda prin licitație publică, iar în cazul de neplata arenzii, se va relicita în comptul arendașilor; s'a pus întrebarea: unde să se țină această nouă licitație? Contractul nu spuneă nimic, deci eră obscuritate. Curtea de apel hotărâse că, în lipsa unei derogări convenționale dela lege, licitația se va ține la tribunal. Casația a găsit însă că, aceasta constituie o denaturare (și deci, implicit, conform jurisprudenței, că clauza eră *clară*)... deoarece prima licitație se ținuse în casa episcopului!¹⁰⁵⁾

Un alt contract cuprindea următoarea declarație a fostului proprietar, la vânzarea moșiei făcută de acela care cumpăraseră dela el: «declar că nu voi ridică niciun fel de pretențiune din faptul că X... în momentul cumpărării nu eră cetățean și că din această cauză titlul său de proprietate ar fi vițiat; ader la vânzarea ce X... face prin prezenta». O clauză al cărei cuprins e departe de a fi clar: înțelegeă declarantul să ratifice vânzarea făcută, sau să vândă el bunul direct către noul cumpărător? Casația o consideră *clară*, și decide că instanța de fond a denaturat-o văzând într'însa o ratificare¹⁰⁶⁾.

47. — Acest ultim exemplu arată că o clauză poate fi explicită pentru fiecare, însă.. în sensuri deosebite. Și nu e exclus nici ea, din punct de vedere gramatical, fraza să fie perfect clară, dar intenția părților — adevărata convenție — să difere de litera actului¹⁰⁷⁾. Nu e deci în distincția propusă numai o lipsă de rigoare științică, ci e chiar încercarea imposibilă de a creă deosebiri acolo unde firea lucrurilor se împotrivesțe.

Fără îndoială, sistemul suveranității absolute nu

104) S. 98, 1. 501.

105) Cas R. 6 Febr. 1867, Bul. p. 95.

106) Cas. dec. no. 218 din 1913.

107) D. Supl. v^o Cass. no. 372.

101) Garsonnet, VI, no. 2333. Au voit unii la noi să o reintroducă cu ocazia discuțiunilor relative la dreptul justiției de a nu aplică legile neconstituționale. E o ultimă încercare de reînviere a spiritului juridic din secolul trecut, care patronă o interpretare strâmtă, literală, scolastică.

102) Boncenne, *Théorie de la procédure*, I, no. 503; Charmont, *Revue critique* 1894, p. 78; Faye no. 173; Labbé, notă în S. 1873. 1. 289; Baury et Barde, *Oblig.* I, no. 337.

103) Faye no. 149.

păcătuiește atâta împotriva logicei, și poate chiar împotriva echității, care se împacă mai bine cu o severitate uniformă, decât cu existența a două reguli deosebite în aceeași materie. Cred însă că și din punctul de vedere juridic, și din acela al nevoilor practice, controlul larg al Casației în materie de interpretare a contractelor se impune prin considerații hotărâtoare.

48. — De fapt, chiar într'acolo tind noile hotărâri. Din ce în ce mai des, Casația recunoaște că nu e denaturare numai atunci când aprobă interpretarea instanței de fond, și împrejurarea că clauza ar fi obscură n'o mai oprește dela casarea unei aprecieri greșite. E reînțoarcerea nemărturisită la sistemul d'înainte de 1808.

Dar dacă în fond vechile păreri au fost abandonate, de ce mai sunt păstrate în formă? De ce se menține, în aparență, un sistem atât de criticabil, când în realitate Casația controlează toate interpretările? Numai de dragul lipsei de precizie științifică?

Și, lucru curios, pe față controlul Casației e recunoscut în materie de înregistrare și de substituțiuni fidei-comisare, adică tocmai unde e lipsit de baza legislativă dată de art. 969, nefiind vorba de o convenție, sau de efectele ei între părțile contractante.

49. — Acum în urmă, evoluția jurisprudenței pe tărâmul liberal s'a manifestat prin două hotărâri ale Casației noastre, pornind tot din protecțiunea deosebită pe care magistrații se cred datori s'o acorde legilor de ordine publică.

«Curtea de Casație — spune prima decizie — veghia ca instanțele de fond să nu înlătore printr'o greșită tâlcuire¹⁰⁸⁾ a clauzelor dintr'un act sau contract, aplicarea prescripțiilor dintr'o lege de ordine publică»..., și mai departe: «Casația e chemată să vegheze ca dispozițiunile de ordine publică din legi să fie aplicate și să nu fie înlăturate prin voința judecătorului sau *eronata interpretare* a actelor sau contractelor»¹⁰⁹⁾...

Iar cealaltă adaogă: «Casația având competența să vegheze ca instanțele de fond să nu înlătore prin

voința lor sau prin o *eronală apreciere* de fapte și împrejurări dispozițiunile dintr'o lege de ordine publică»¹¹⁰⁾...

Suntem departe de severitatea dela 1850! Dar de ce să se prezinte ca o favoare specială aceea ar trebui să fie un sistem general?

Sebastian Șerbescu

(Sfârșitul în numărul viitor)

avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 31 Octombrie 1914

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Ministerul public cu Gh. Pârlogea

GRATIERE. — CONDAMNAȚIUNE. — INVOCABILITATE. — ÎNTELESUL DECRETULUI REGAL DIN 3 OCTOMBRIE 1914. — ART. 93 DIN CONSTITUȚIUNE.

În materie penală, irevocabilitatea condamnățiunii fiind o condițiune esențială, fie pentru acordarea grației, fie pentru crearea unor incapacități derivând dintr'ânsa, de aci rezultă că, prin cuvintele «cei condamnați» din Inaltul decret regal din 3 Octombrie 1914, nu s'a înțeles decât cei condamnați în mod irevocabil, iar nu și aceia cari se găseau în curs de judecată și cari mai târziu prin casarea deciziei de condamnare ar putea fi achitați.

Prin urmare, Curtea de apel judecând că prin menționatul decret, grația s'a acordat și acelora a căror condamnățiune nu devenise irevocabilă în momentul promulgării lui și dându-i o asemenea interpretare, a violat art. 93 din Constituțiune, nesocotind natura dreptului de grație și condițiunile cerute de lege pentru acordarea ei, astfel că decizia sa urmează a fi casată.

No. 2657. — Casată fără trimitere decizia Curței de apel din București, secția II, No. 315 din 1914¹⁾, după recursul făcut de d-l procuror general al Curței de apel din București, în contestația făcută de Gh. Pârlogea.

108) Nu mai e vorba de *denaturare*!

109) Cas. R. 2 Dec. 1913, *Dreptul* No. 8 din 1914, p. 57.

110) Cas. R. 18 Dec. 1913, *Dreptul* No. 40 din 1914, p. 315.

S'au ascultat d-l procuror-general în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Sadoveanu, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

„Dreptul de grațiere nu se poate exercita conform art. 93 din Constituție, decât dacă pedeapsa este definitivă și irevocabilă. Recursul în casație, în materie penală, ridică hotărârii condamnătoare caracterul ei de definitivitate, căci are de efect, pe deoparte, de a suspenda executarea unei asemenea hotărâri și, pe de altă parte, hotărârea putând fi și anulată prin această cale de atac, devine și revocabilă.

«Or, Curtea de apel, secțiunea II, prin deciziunea sa, admitând contestațiunea făcută de Gheorghe Pârlogea, și, ca consecință, anulând mandatul de arestare emis de parchetul-general împotriva sa, face o greșită aplicațiune a principiilor enunțate, întrucât socotește că la data promulgării Inaltului decret regal din 3 Octombrie a. c., deciziunea condamnătoare, dată față de numitul, avea caracterul definitiv și irevocabil, cu toate că recursul pe care Gheorghe Pârlogea, l făcuse în contra acestei deciziuni, era încă pendinte la acea dată.

«Urmează dar că deciziunea Curții de apel, secția II, prin care s'a admis contestațiunea făcută de Gheorghe Pârlogea, să fie anulată, pentru ca mandatul de arestare emis pe temeiul deciziunii corecționale No. 162 din 1914, să-și producă efectele sale legale».

Considerând că, Gheorghe Pârlogea a făcut contestațiune la executarea mandatului de arestare emis contra sa de procurorul general al Curții de apel din București, pe baza deciziunii cu No. 162 pronunțată de aceiaș Curte în ziua de 2 Mai 1914, prin care este condamnat la una lună închisoare pentru delictul de bancrută simplă ;

Considerând că, Curtea de apel a admis contestația și a anulat mandatul de arestare pentru motivul că prin Inaltul decret regal din 3 Octombrie 1914, au fost grațiați între alții toți cei condamnați la închisoare până la trei luni, prin urmare, pretinde Curtea, a fost grațiat și contestatorul, căci și el se găsea la acea dată condamnat încă dela 2 Mai 1914, adică cu mult înainte de intervenirea Inaltului decret ;

Că, deși Pârlogea nu s'a mulțumit pe deciziunea de condamnare și a atacat-o cu recurs în Casație, recurs care nu era încă rezolvat la data decretului, totuși, adăogă Curtea, această împrejurare n'ar avea nici o însemnătate, căci dacă în materie penală recursul suspendă executarea, această dispozițiune se referă numai la modul de executare și nu ridică deciziunii Curții caracterul de definitivitate ;

Având în vedere decretul decretul sus menționat

care la art. 4 se exprimă astfel : „Se iartă de pedeapsă : al. 3, toți cei condamnați la închisoare până la trei luni” ;

Considerând că cestiunea dedusă în judecată prin motivul de recurs tinde la interpretarea acestui decret, ca să se știe ce trebuie a se înțelege prin cuvintele „cei condamnați”, dacă, adică, este destul ca condamnățiunea să fie pronunțată în ultima instanță, chiar dacă hotărârea a fost atacată și recursul era pendinte la data decretului, cum a decis Curtea de apel, ori dacă, din contra, n'au fost grațiați de cât aceia a căror condamnățiune era definitivă și irevocabilă, cum susține procurorul-general ;

Considerând că, în sistemul nostru penal, care are la bază ideia de represiune și corecțiune, cu drept cuvânt a fost admisă grația ca compliment necesar al penalității, așa că în accepțiunea tehnică și restrânsă a cuvântului ea nu este altceva de cât renunțarea la dreptul de a executa pedepsele ;

Considerând că dreptul de execuțiune nu ia naștere de când atunci când hotărârea sau deciziunea nu mai poate să fie atacată nici pe căile ordinare cu opozițiune și apel, nici pe calea extraordinară a recursului în casație, adică numai atunci când condamnarea a devenit irevocabilă ;

Că, de aci rezultă acest adevăr clar și simplu că ideia de grație nu se poate concepe, mai nainte ca condamnățiunea să devină irevocabilă, pentru simplul cuvânt că până atunci nu poate să fie vorba de executarea pedepsei ;

Considerând dar că prin cuvintele „cei condamnați” din Inaltul decret, nu s'a înțeles de cât cei condamnați în mod irevocabil, iar nu și aceia care se găseau în curs de judecată și cari mai târziu prin casarea deciziunilor de condamnare ar putea să fie achitați ;

Considerând că și în decretul de grațiere ca și în diferite legi în care se găsește cuvintele „cei condamnați” întrebuințate cu acelaș înțeles, s'a găsit de prisos să se adăogă că condamnățiunea trebuie să fie definitivă și irevocabilă, odată ce irevocabilitatea este o condițiune esențială în drept, fie pentru acordarea grației, fie pentru creierea unor incapacități derivând dintr'o condamnățiune penală ;

Considerând că Curtea de apel a decis că Gh. Pârlogea poate să se folosească de decretul de grațiere, deși la acea dată recursul lui nu era încă rezolvat, pentru motivul că deciziunea de condamnare a Curții

de apel, conform art. 376 din procedura civilă, este desăvârșită; ceeace, pretinde Curtea, ar fi deajuns pentru ca decretul să fie aplicabil și să-și producă efectul;

Considerând că, este adevărat că deciziunea Curții de apel este în ultima instanță și prin urmare definitivă, în sensul că a sfârșit cursul ordinar al justiției prin cele două grade de jurisdicțiune, nu este însă definitivă în sensul că fiind dată în materie penală, ea nu se poate executa cât timp recursul este pendinte la Curtea de casație;

Considerând că oricum s'ar numi această deciziune, definitivă ori numai dată în ultim resort, un lucru este sigur și constant chiar pentru Curtea de apel, acela adică, că deciziunea nu era irevocabilă și prin urmare că nu se putea executa la data când a intervenit decretul;

Considerând că Curtea de apel judecând că grația s'a acordat și acelor a căror condamnățiune nu devenise irevocabilă în momentul promulgării decretului, și dând o asemenea interpretare decretului regal, a violat art. 93 din Constituțiune, a nesocotit natura dreptului de grație și condițiunile cerute în drept pentru acordarea ei, astfel că motivul invocat de recurent este întemeiat;

Considerând că cesțiunea irevocabilității condamnățiunii în materie de grațiere nefiind susceptibilă de o altă soluțiune și Curtea de apel primind contestațiunea lui Pârlogea, cu toate că el nu avea drept să se folosească de această cale, casarea urmează să se facă fără trimitere.

Pentru aceste motive, casează fără trimitere.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA II

Audiența dela 24 Octombrie 1914

Gheorghe Pârlogea cu Ministerul public

HOTĂRĂRI DEFINITIVE. — CARACTERUL LOR. — ART. 376 PR. CIV. — DACA E APLICABIL ȘI ÎN PENAL.

HOTĂRĂRI DEFINITIVE. — CARACTERUL LOR. — DECRETUL DE AMNESTIERE DIN 3 OCTOMBRIE 1914. — ART. 376 PR. CIV.

1° Dispozițiunile art. 376 pr. civ., potrivit căroră, sunt hotărări desăvârșite, orice hotărări date după chemarea părților de către o Curte de apel, se aplică și în materie penală, de oarece codul de procedură penală nu conține nici o dis-

pozițiune în această privință care să deroage de la dispozițiunile procedurii civile ce constituie dreptul comun.

2° Caracterul definitiv al unei hotărări, conservându-se atât timp cât ea nu a fost înlocuită printr'o alta, urmează că o hotărare deși atacată prin recurs, dacă acest recurs a fost respins, ea urmează a fi considerată ca definitivă din momentul pronunțării ei de către instanța de apel și deci poate intra sub prevederile decretului de amnestie și grațiere din 3 Octombrie 1914, dacă această hotărare a fost pronunțată înainte de promulgarea acestui înalt decret.

No. 315. — Admisă contestația făcută de Gheorghe Pârlogea, contra executării deciziunii acestei Curți cu No. 162 din 1914.

S'au ascultat contestatorul în dezvoltarea motivelor de contestațiune, iar d-l procuror-general, în combaterea acelor motive.

Curtea,

Asupra contestațiunii făcute de inculpatul Gheorghe Pârlogea în contra executării deciziunii acestei Curți cu No. 162 din 1914;

Ascultând susținerile contestatorului și concluziunilor d-lui procuror-general;

Având în vedere că contestatorul prin deciziunea acestei Curți cu No. 162 din 2 Mai 1914 a fost judecat contradictoriu și admitându-i-se în parte apelul făcut contra sentinței tribunalului Ilfov, secția III, cu N. 148 din 1914 a fost condamnat la una lună de zile închisoare corecțională;

Având în vedere și prin înaltul decret regal cu No. 3227 din 3 Octombrie 1914 prin art. II, între alții, cu alte categorii de pedepse, sunt ertați de pedeapsă și toți cei condamnați la închisoare până la trei luni;

Considerând că, potrivit art. 376 pr. civ., sunt hotărări desăvârșite orice hotărări date după chemarea părților de către o Curte de apel;

Că, în procedura penală nefiind nici o dispozițiune în această privință, urmează a se aplica dispozițiunile procedurii civile care face dreptul comun;

Că, caracterul de definitivitate al unor asemenea hotărări se conservă până ce ele au fost înlocuite cu altele, în urma atacurilor pe căile extraordinare, cum ar fi recursul ca fiind prevăzut de lege;

Că, în specie, deciziunea cu No. 162 fiind definitivă și recursul făcut contră-i judecat și respins, executarea ei a fost suspendată prin înaltul decret regal rostit mai sus și deci mandatul de închisoare urmează a se anula;

Că, dacă recursul în materie penală este suspensiv de executare și pedeapsa se calculează dela respingerea lui, aceste dispozițiuni de lege se referă numai la modul de executare fără a ridica caracterul de definitivitate al hotărârilor;

Că, dar, contestațiunea făcută de Gheorghe Pârlogea găsindu-se întemeiată, urmează a se admite, și a se anula mandatul cu No. 7475 din 1914, emis de parchetul general al acestei Curți în executarea deciziunii cu No. 162 din 1914.

Pentru aceste motive, admite, etc.

Semnați: D. A. Mayrodin, I. Coandă, Em. Miculescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTĂRIAT

Audiența dela 3 Octombrie 1914

Președinta d-lui V. Periețeanu-Buzău, judecător

Bela Klein cu M. Poppitzeanu

FOND DE COMERT. — VÂNZARE. — CUMPĂRĂTOR. — SUBSTITUIRE
ÎN DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE VÂNZĂTORULUI.

Prin vânzarea unui fond comercial cumpărătorul substituindu-se în toate drepturile și obligațiunile vânzătorului, e obligat de drept și la respectarea clauzelor din contractul de închirierea imobilului în care se exercită acest comerț.

În consecință, urmărirea pentru daunele cauzate imobilului este rău îndreptată contra vânzătorului și urmează a fi anulată.

Tribunalul,

Asupra contestației făcută de Bela Klein, prin petiția înregistrată la No. 32162 din 1914.

Având în vedere susținerile părților și actele prezentate;

Având în vedere că, prin contestațiunea de față, d-l Bela Klein cere anularea urmăririi efectuată de portăreii acestui tribunal prin procesul-verbal cu data de 13 Septembrie a. c., pentru motivul că, averea este proprietatea sa, după cum dovedește cu facturile cu data de 11 Septembrie 1914, a casei Bragadiru, cu procesul-verbal No. 147 al serviciului

impozitelor spirtoaselor și extrasul din registrul-jurnal, iar nu a lui R. Reiner debitorul d-lui Poppitzeanu; că, azi în instanță, contestatorul mai cere anularea acestor forme de urmărire și pe motivul că, în contra sa personal, nu s'a făcut acte de executare;

Având în vedere că intimatul M. Poppitzeanu, opune acestui motiv de contestație faptele următoare și adică că; Bela Klein prin actul de vânzare cu data de 15 Ianuarie 1914 stil nou, făcut la Buda-Pesta, vizat de ministerul de finanțe la Ianuarie 1914, cumpărând dela d-l Richard Reiner întregul fond comercial și industrial, fabrica, laboratorul chimic Diana, cu activ și pasiv, în această calitate de substituit, este personal răspunzător de plata sumelor ce Richard Reiner datora ca conducător al acestui fond comercial, provenite din daunele produse la imobilul închiriat pentru conducerea acestui comerț; că, din contractul de locațiune rezultă că R. Reiner a făcut declarațiune expresă că renunță la formalitățile prevăzute de art. 387 pr. civ., relative la executare și deci această renunțare e opozabilă și contestatorului; că, executarea era începută în persoana lui Richard Reiner, înainte ca acesta să înstreineze fondul comercial și că contestatorul a continuat comerțul în biourile imobilului închiriat și după facerea contractului de vânzare.

Că, dar, în discuțiunea tribunalului sunt aduse următoarele chestiuni:

a) D-l M. Poppitzeanu, are contra d-lui R. Reiner, titlu de creanță?

b) Contestatorul Bela Klein, în puterea actului de vânzare mai suscitată, e răspunzător de plata tuturor sumelor isvorâte din conducerea fondului comercial înstreinat prin zisul act de vânzare? și

c) Formele de executarea creanței sunt bine îndreptate în persoana d-lui R. Reiner?

În ce privește prima chestiune:

Având în vedere că rezultă din contractul autenticat de acest tribunal la No. 13921 din 1911, faptul că d-l Richard Reiner, în calitate de director și proprietarul fondului și avutul fabricii „Laboratorul de chimie Diana“, ia cu chirie dela d-l M. A. Poppitzeanu imobilul din București, calea Dudești 122, pentru exercitarea acestui comerț și între alte clauze stipulează la art. 6 că, imobilul se predă în bună

stare, iar locatarul se obligă a-l preda în aceeaș bună stare; că, în caz contrariu, proprietarul va face toate reparațiunile necesare pe contul și răspunderea locatarului, care rămâne de drept răspunzător de sumele ce s'ar cheltui cu reparațiile și care se vor constata prin act subscris de antreprenorul numit de proprietar, fără nici o altă formalitate de îndeplinit față de locatar, decât numai că devizul să fie contrasemnat și de proprietar; iar plata sumelor constatate ca daune, să se execute fără îndeplinirea formelor cerute de art. 387 pr. civ., de oarece locatarul face declarațiune expresă că renunță la ele; din notificarea cu No. 7456 din 1914, adresată contestatorului la sediul comercial din calea Dudești 122, faptul că el a fost pus întârziere și somat ca la 23 Aprilie a. c., să predea imobilul în aceeaș bună stare; din contractul de întreprindere cum și devizul de lucrări cu datele de 4 Mai 1914, semnate de antreprenorul S. Vasilescu, și contrasemnate de proprietarul M. Poppitzeanu, faptul că la acest imobil s'a făcut reparațiuni în sumă de lei 2.007;

Că, dar, se constată în fapt din actele citate că d-l R. Reiner, ca proprietar și director al fabricii „Laboratorul de chimie Diana“, datorește d-lui M. Poppitzeanu, suma de lei 2.007, plus accesorii drept stricăciuni produse la imobilul închiriat pentru executarea acestui comerț, la imobilul din calea Dudești, 122.

In ce privește a doua chestiune:

Având în vedere contractul de vânzare făcut la Buda-Pesta în ziua de 15 Ianuarie 1914 stil nou, vizat de ministerul de finanțe la 14 Ianuarie stil vechiu, prin care d-l Richard Reiner vinde d-lui Bela Klein, fondul său comercial și industrial fabricii «Laboratorul de chimie Diana», cu întregul activ și pasiv;

Că, prin acest act de vânzare, cumpărătorul substituindu-se în toate drepturile vânzătorului e obligat de drept și la respectarea clauzelor din contractul de închirierea imobilului pentru exercitarea acestui comerț a cărui executare face obiectul contestațiunei de față, aceasta cu atât mai mult cu cât din răspunsul dat la interogatorul ce i s'a luat în instanță, rezultă că și-a însușit chiar contractele de închiriere, prin faptul că avut în imobil cel puțin biroul întreprinderii la expirarea contractului de locațiune,

și deci în conformitate cu clauzele puse prin contract, el răspunde de plata daunelor provenite din cauza stricăciunilor aduse imobilului, deci e personal debitorul proprietarului M. Poppitzeanu.

In ce privește a treia chestiune:

Având în vedere că se constată în fapt din lucrările aflate în dosarul cauzei că d-l M. Poppitzeanu, pentru plata sumelor citate, a îndreptat executarea în contra lui R. Reiner, ca director și procietar al avutului fabricii „Laboratorul de chimie Diana”;

Că, din împrejurările de fapt și actele mai sus citate, rezultând că averea urmărită este a contestatorului Bela Klein, iar prin substituirea d-lui Bela Klein în drepturile și obligațiunile d-lui R. Reiner derivând din contractul de închirierea imobilului pentru exercitarea comerțului fabricii „Laboratorul de chimie Diana”, d-l B. Klein, e personal debitorul d-lui M. A. Poppitzeanu, și deci urmărirea trebuia îndreptată în persoana acestuia din urmă, nu în persoana d-lui R. Reiner, care astăzi nu mai are nici o calitate și numai din acest punct de vedere contestația e întemeiată și urmează să fie admisă și să se dispună anularea urmăririi ca rău făcută.

In ce privește daunele cerute, față de cele arătate, urmează să fie respinse pentru motivul că dacă urmărirea s'a făcut astfel, e numai din culpa contestatorului, căci n'a încunoștințat pe proprietar de felul și condițiunile vânzării și ca atare urmează să fie respinse.

Pentru aceste motive, admite contestația, anulează urmărirea, etc.

Semnați: V. Perieșanu-Buzău, I. Curtovici

BIBLIOGRAFIE

Studii de drept comercial de I. M. Vasilescu-Notara, doctor în drept din Roma, avocat.

Acest volum cuprinde parte din studiile de drept comercial publicate de distinsul nostru confrate în diferite reviste în perioada anilor 1910—1913. Ele tratează următoarele chestiuni:

1) Tendințele noi de dreptul comercial; 2) Când vânzarea-cumpărarea recoltelor prinse de rădăcini constituie un act de comerț; 3) Proba societăților comerciale neregulate; 4) Modul cum se produce disolvarea societăților comerciale; 5) Forma avalului; 6) Relațiunea dintre acțiunea comercială de faliment și acțiunea penală de bancrută; 7) Observațiuni asupra concordatului amical.

Toate aceste interesante materii sunt adnotate cu jurisprudența și doctrina survenite în urma primei publicări.